

TAVOITTEENA NELIKAISTAINEN TIE SEINÄJOELTA LAPUALLE

2024

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

Seinäjoki LAPUA

Valtatie 19

SUOMEN JA ETELÄ-POHJANMAAN VALTAVÄYLÄ

Valtatien 19 merkitys on toimitusketjujen kautta valtakunnallinen ja alueellinen

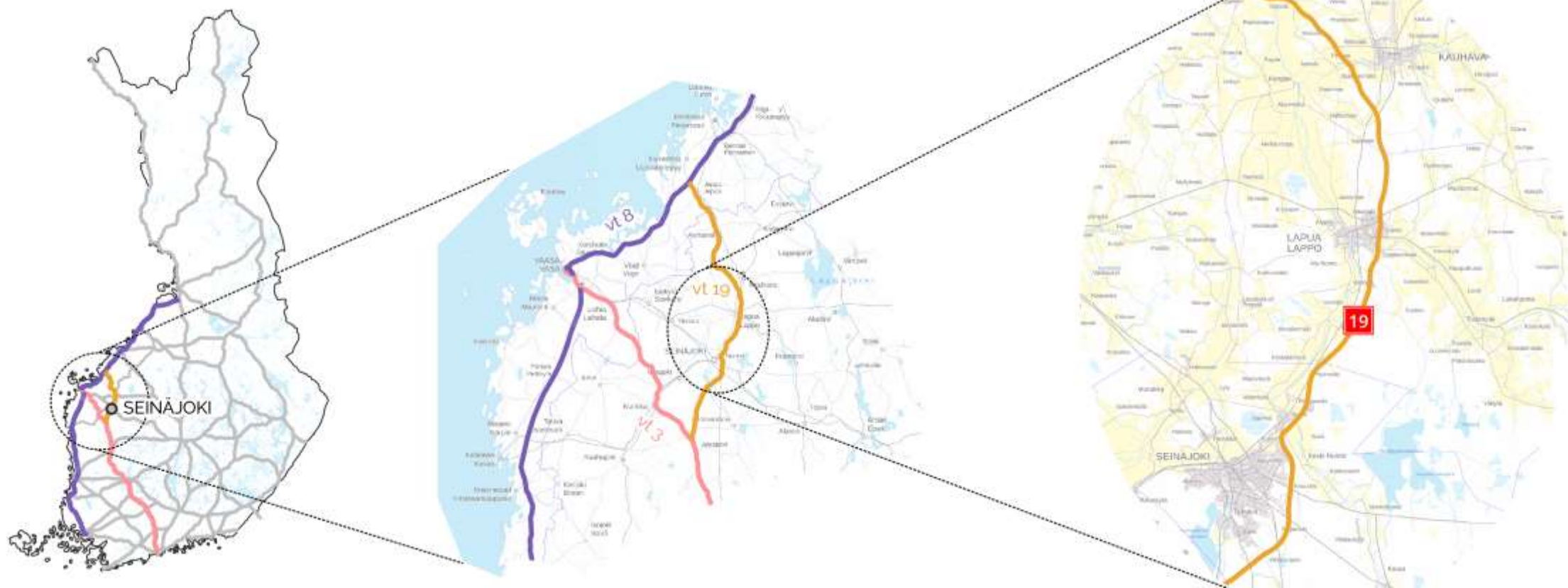
Etelä-Pohjanmaalla on Suomen merkittävin alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden klusteri

Seinäjoen seutu kasvaa kaupan, palvelujen, koulutuksen ja työssäkäynnin keskuksena

Useat tekijät perustelevat Seinäjoen ja Lapuan välin nelikaistaistamista

SEINÄJOKI-LAPUA-YHTEYSVÄLI VAATII PALVELUTASON PARANTAMISTA

Työ tien sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi on kesken

- Vuonna 2023 avatut ohituskaistaosuudet parantavat ohitusmahdollisuuksia, mutta ne ovat lyhyitä ja jonoutuminen jatkuu niiden jälkeen.
- Turvallisuus vaarantuu viime hetken ohitusten takia ohituskaista-osuuksien muuttuessa 2-kaistaiseksi tieksi – siksi koko yhteysvälin tulee olla nelikaistainen.

Vahvat perusteet neljälle kaistalle

- Jo nykyiset arkivuorokauden liikennemäärät ylittävät Väyläviraston määrittämän mitoitusastason neljän kaistan toteuttamiselle.
- Onnettomuustiheys ja liikennekuolemien määrä tiekilometriä kohden ovat valtakunnallisesti suuria.
- Nopeusrajoitusten vaihtelut 80 km/h:n ja 100 km/h:n välillä eivät täytä pitkämatkaista liikennettä välittävän tien laatuvaatimusta.

Tavaraliikenteen on pysyttävä aikataulussa

- Ruuhkautuminen heikentää tavaraliikenteen aikataulujen pitävyyttä, mikä on haitallista logistiikan toimitusvarmuudelle.
- Ajoajan ennakoimattomuus saattaa pakottaa pitämään lakisääteisen lepotaun suunnitelmasta poiketen. Tällöin kuljetus ei ole perillä vaaditussa aikaikkunassa.

Sujuvasta liikenteestä hyötyvät yhteiskunta, yritykset ja asukkaat

- Sujuvuus parantaa raskaan liikenteen energiataloutta ja vähentää ilmastokuormitusta, kun jarruttelu ja kiihdyttely vähenee.
- Nelikaistainen tie parantaa liikenneturvallisuutta mm. vähentämällä vaarallisia ohitus-tilanteita.
- Kasvavan työmatkaliikenteen ennakoitavuus paranee.

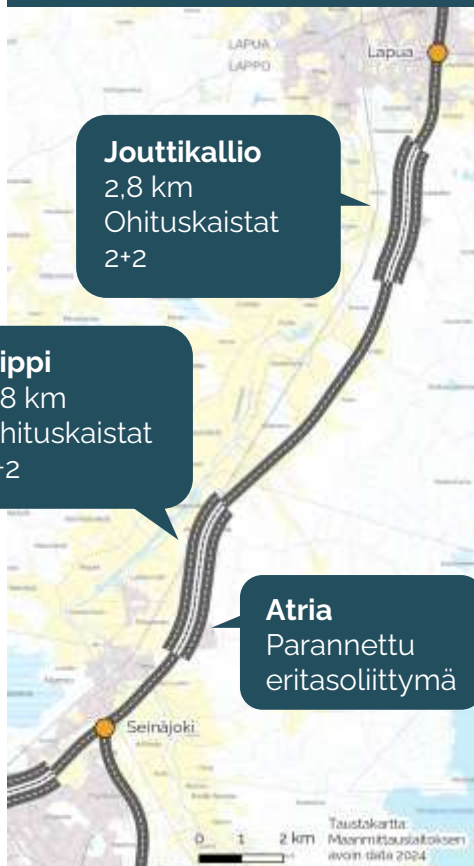

Valtatie 19

SEINÄJOKI-LAPUA-YHTEYSVÄLI KOKONAAN NELIKAISTAISEKSI

TAVOITETILA

Vaihe 1
Toteutunut

Vaihe 2
Kivisaari-Atria 2+2

Vaihe 3
Yhteysväli 2+2

Yhteysvälin kehittäminen 4-kaistaiseksi on alkanut. Valtatielle 19 on valmistunut vuoden 2023 aikana Hipin ja Jouttikallion ohituskaistat sekä Atrian parannettu eritasoliittymä.

Rakennustyö on kuitenkin kesken.
Tavoitetilassa koko Seinäjoen ja Lapuan yhteysväli on rakennettu 4-kaistaiseksi.

RAPORTIN SISÄLTÖ

Työn keskeiset viestit

1. Suomen ja Etelä-Pohjanmaan valtavyöly
2. Seinäjoki-Lapua-yhteysväli vaatii palvelutason parantamista
3. Seinäjoki-Lapua-yhteysväli kokonaan nelikaistaiseksi

Valtakunnallinen näkökulma

- Toimintaympäristö muutoksessa
- Teollisuutta ja kauppaa Helsingistä Ouluun
- Etelä-Pohjanmaan elintarvikeklusteri Suomen ruokahuollon vahvuutena
- Metallituoteteollisuus avaintekijä kansainvälisissä toimitusketjuissa
- Uusiutuvan energian klusteri edistämässä hiilineutraaliutta

Alueellinen & paikallinen näkökulma

- Strategiat: Länsi-Suomen liikennestrategia, E-P-liitto, Seinäjoki & Lapua
- Etelä-Pohjanmaan väestö nauhamaisella vyöhykkeellä
- Seinäjoki valtakunnan johtavia kauppapaikkoja

Liikenteellinen näkökulma

- Valtatie 19 on valtakunnallinen ja alueellinen väylä
- Valtatiehen 19 kytkeytyvät tiet ja yhteystarpeet
- Monimuotoiset liikkumisen tarpeet – vt 19 "sulatusuuni"
- Liikennemäärät
- Liikenteen analyysi
- Väestön liikkumistarpeet
- Valtatietä 19 käyttäviä yrityksiä
- Liikenneturvallisuus
- Vertailu hyviin tieosuuksiin
- Valtatien 19 muita kehittämiskohteita

Luku 1

Länsi-Suomen rooli talousveturina – tiet mahdollistajina

Valtatien 19 valtakunnallinen merkitys

TOIMINTAYMPÄRISTÖ MUUTOKSESSA

Venäjän hyökkäys Ukraina

Suomen elinkeinoelämään ja tavaravirtoihin on vaikuttanut Venäjän helmikuussa 2022 aloittama sota Ukrainaa vastaan. Suomen kuljetusvirrat ovat muuttuneet ja läntisen Suomen merkitys talouselämän vahvana tekijänä on edelleen vahvistunut.

Valtatien 19 merkitys valtakunnallisena pääväylänä on kasvanut entisestään. Lapualla sijaitseva puolustusteollisuus on strategisesti tärkeä koko Euroopan turvallisuudelle.

Taloustilanne

Suomen valtiontalouden alijäämä on maamme suurimpia haasteita ja eri sektoreille kohdistetaan merkittäviä säästötoimenpiteitä. Vähemmälle huomiolle on jäänyt se, mistä Suomi voi saada lisää tuloja ja taloudellista vetovoimaa.

Etelä-Pohjanmaa Suomen vahvimpana yrittäjyysmaakuntana on tärkeä tekijä Suomen talouden vahvistamisessa. Maakunnan työllisyys on maan kärkitasoa (75,9 %, 2023) ja työttömyys hyvin alhaista (4,3 %, 2023). Etelä-Pohjanmaalla on kaksi vahvaa klusteria: elintarvike ja metalli. Uutena on nousemassa energiaklusteri. Seinäjoen ja Lapuan strateginen merkitys Suomen taloudelle ja huoltovarmuudelle kasvaa entisestään.

Energiamurros

Energiamurros merkitsee siirtymistä fossiilisesta energiasta uusiutuvaan.

Tuuli- ja aurinkovoima ja niiden myötä kasvava vetytalous sekä maa- ja metsätalouden sivuvirroista syntyvä bioenergia muodostavat Etelä-Pohjanmaalle uuden energiaklusterin.

Liikenne ja yhteiskunnan toimivuus

Toimiva logistiikka ja hyvät liikenneväylät ovat elinkeinoelämälle välttämättömiä. Kyse on Suomen kansainvälisestä kilpailukyvästä ja kotimarkkinoiden toimivuudesta.

Suomessa on ollut meneillään useilla hallinnonaloilla ja palveluissa keskittymiskehitys. Tämä johtaa siihen, että ihmisten on tultava nykyistä pidempien matkojen takaa asioimaan maakuntakeskuksiin. Tämä korostaa hyvien liikenneyhteyksien merkitystä. Etelä-Pohjanmaalla Seinäjoki maakunnan keskuskaupunkina on palvelujen, kaupan ja koulutuksen keskittymä ja näillä alueilla kasvua on edelleen näkyvissä.

2020-luvulla maailmassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka heijastuvat Suomen eri alueille eri tavoin.

Geopoliittisen toimintaympäristön muutos korostaa läntisen Suomen merkitystä Suomen talouden veturina. Läntinen Suomi on edelläkävijä myös teollisuuden vihreän siirtymän investoinneissa ja Suomen ruokahuollossa.

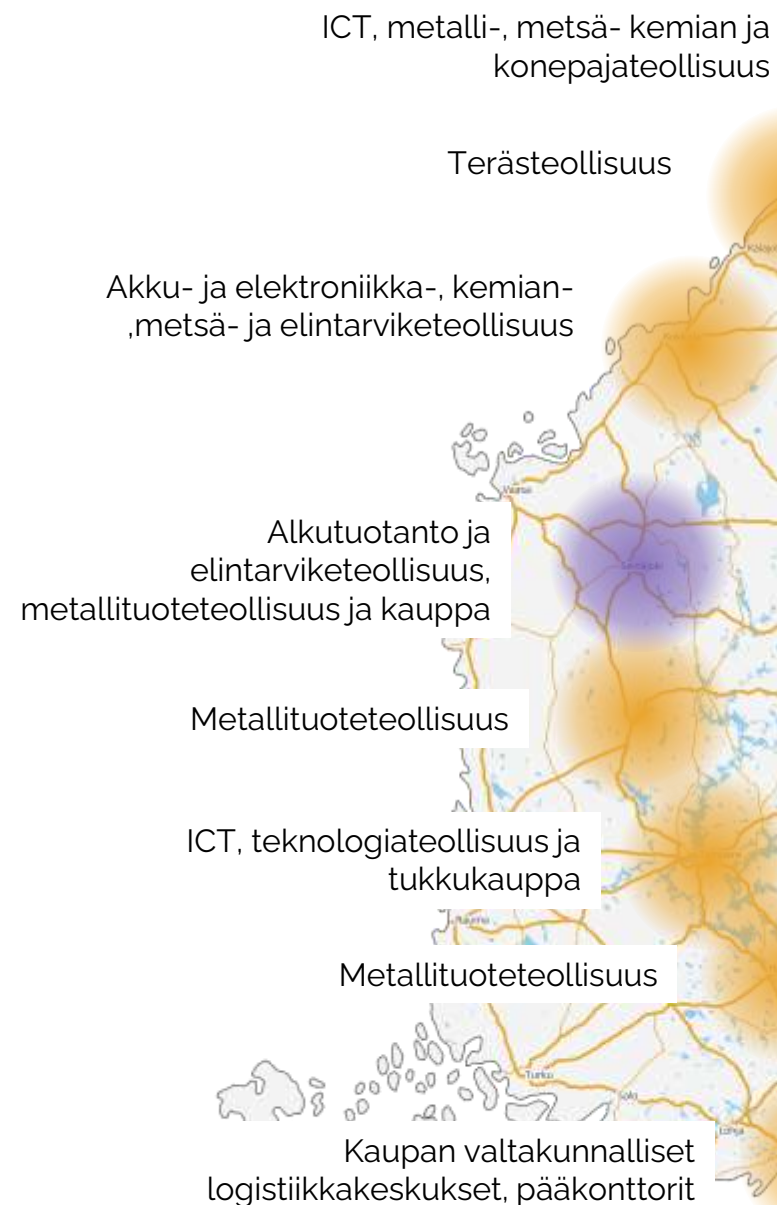
Hyvä tieverkko on välttämätön edellytys, jotta läntinen Suomi voi vastata näihin Suomen kilpailukyvyyn ja huoltovarmuuden kannalta tärkeisiin tavoitteisiin. Läntinen Suomi, erityisesti Etelä-Pohjanmaa, on myös kotimarkkinoiden kannalta tärkeä alue. Vahva rooli maatalouden ja elintarviketeollisuuden sekä valmistavan teollisuuden keskittymänä palvelee koko Suomen ruokahuoltoa. Valtatie 19 toimii jatkeena valtatielle 3, joka on Suomen ruokatie ja viennin valtaväylä.

Valtatie 19 on tärkeä väylä Suomen menestykselle. Valtatien 19 standardin parantaminen on osa Suomen toimintaedellytysten parantamista.

Tämän raportin on laatinut Destia Oy:n Strategiset liikennejärjestelmät -yksikkö Etelä-Pohjanmaan liiton toimeksiannosta.

TEOLLISUUTTA JA KAUPPAA HELSINGISTÄ OULUUN

Merkittävä osa teollisuuden ja kaupan tavaravirroista kulkee Etelä-Pohjanmaan läpi eteläisen ja pohjoisen Suomen välillä. Valtatie 19 yhdistää valtatie 3 ja 8 ja sen kautta kulkee koko valtakuntaa palvelevaa pitkämatkaista tavaraliikennettä. Valtatie 19 palvelee alueen asutusta, työssäkäyntiä ja elinkeinoelämää, erityisesti kauppaa, alkutuotantoa, elintarviketeollisuutta ja metallituoteteollisuutta.

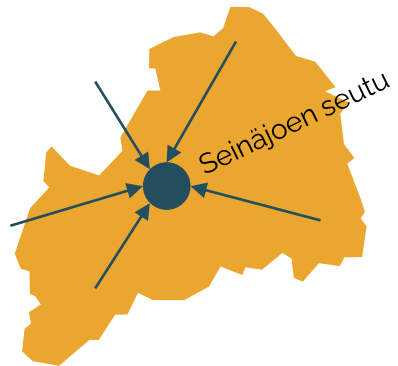

ETELÄ-POHJANMAAN ELINTARVIKEKLUSTERI SUOMEN RUOKAHUOLLON VAHVUUTENA

Pelkästään Seinäjoen kaupungin osuus koko maan elintarviketeollisuuden liikevaihdosta on 15 %.

Seinäjoen seutu

1

Elintarvikkeiden raaka-
ainevirrat alkutuotannosta
teolliseen jalostukseen
Seinäjoen seudulle

2

Elintarvikkeiden kuljetus Seinäjoen
seudulta Kehä III:n alueelle kaupan
logistiikkakeskuksiin

3

Kehä III:n alueen kaupan
logistiikkakeskuksista
jakelu valtakunnallisiin
kauppaketjuihin

Elintarvikeklusteri on Suomelle erittäin tärkeä. 4-kaistainen tie parantaa elintarviketeollisuuden kuljetusten häiriönsietokykyä. Kyseessä on Suomen ruokahuollon turvaaminen.

Etelä-Pohjanmaa on Suomen merkittävimpiä elintarvikkeiden alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden keskittymiä. Tämä näkyy erittäin selvästi valtatie 19 kuljetuksissa. Etelä-Pohjanmaan elintarviketeollisuuden virrat ohjautuvat kaupan logistiikkakeskuksiin pääkaupunkiseudulle, joista ne ohjautuvat kulutukseen eri puolille Suomea. Kaupan virtoja suuntautuu valtateitä 3 ja 19 pitkin takaisin Etelä-Pohjanmaalle.

Etelä-Pohjanmaalla sijaitsee:

- n. **3,5 %** Suomen väestöstä, mutta
- **12 %** Suomen elintarviketeollisuuden työpaikoista, ja
- **9 %** maatalouden työpaikoista

Etelä-Pohjanmaa tuotti Suomen elintarvikealan ja maatalouden raaka-aineista vuonna 2023 mm.:

- **33 %** siipikarjasta
- **25 %** sianlihasta
- **18 %** rypsiä ja rapsista
- **17 %** ohrasta
- **16 %** naudanlihasta
- **15 %** ruokaperunoista
- **15 %** kaurasta
- **14 %** herneistä
- **13 %** säilörehusta
- **13 %** maidosta
- **7 %** vehnästä

ETELÄ-POHJANMAAN METALLITUOTETEOLLISUUDEN KLUSTERI

AVAINTEKIJÄ KANSAINVÄLISISSÄ TOIMITUSKETJUJUSSA

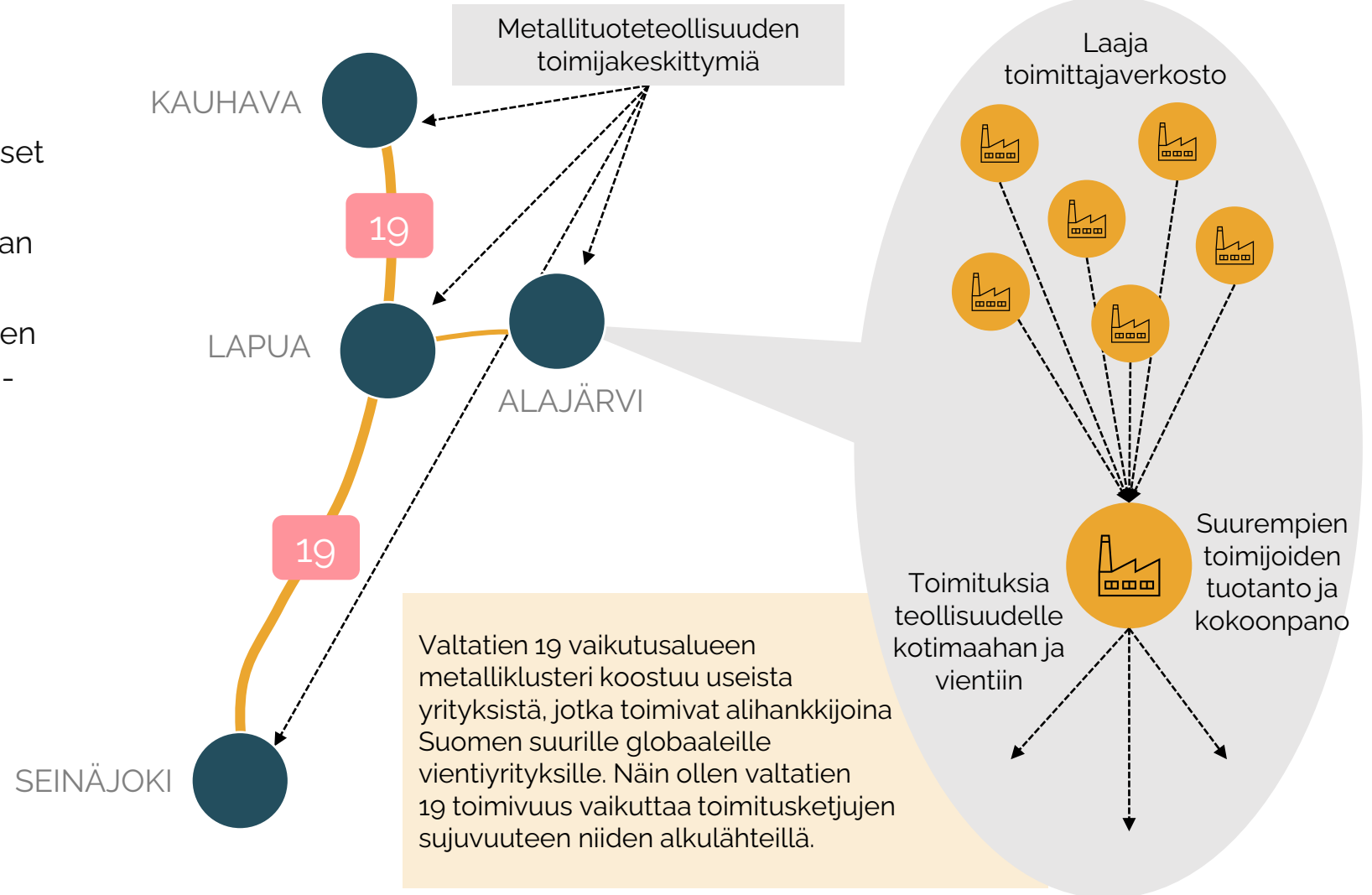
Metallituoteteollisuus on Etelä-Pohjanmaan toinen tärkeä tuotannonala. Mm. Seinäjoen, Lapuan, Kauhavan ja Alajärven alueilla on runsaasti metallialan yrityksiä, joista toimitukset suuntautuvat valtatie 19 pitkin ja alueen alihankintayritykset käyttävät tietä toimiessaan isompien yritysten toimitusverkostoissa. Osa tuotteista menee vientiin suoraan, osa suurten kansainvälisten yritysten kautta. Esim. Lapua-Kauhava-Alajärvi -alueen metalliklusterin tuotannosta yli 70 % menee vientiin.

Metallituotteiden valmistus Etelä-Pohjanmaalla

- **3 500 työpaikkaa**
- **9,1 % Suomen alan työpaikoista**

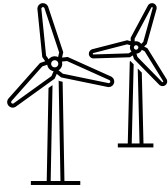
Lähde: Tilastokeskus

UUSIUTUVAN ENERGIAN KLUSTERI EDISTÄMÄSSÄ HIILINEUTRAALIUTTA

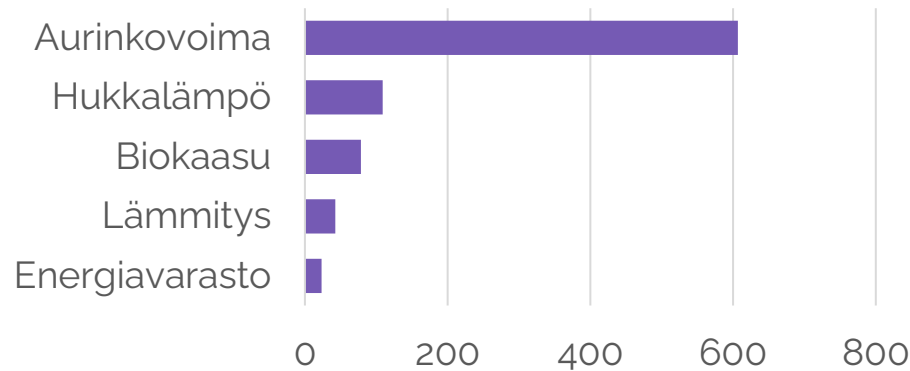

30 Tuulivoimahanketta suunnitteilla

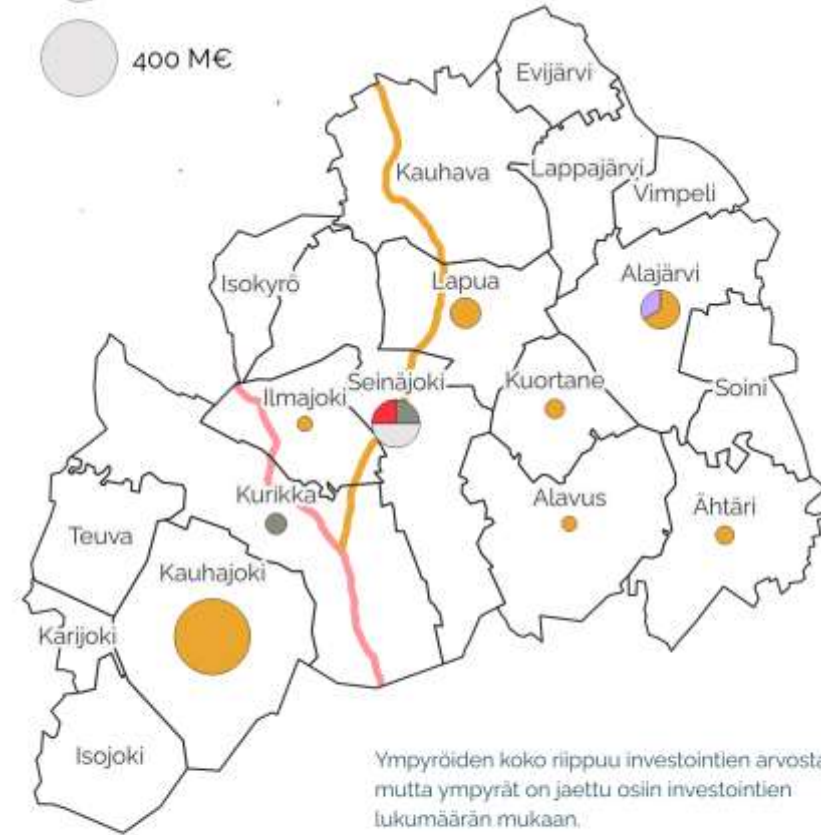
n. 600 Tuulivoimalaa **5 000 MW** Maksimiteho yhteensä

n. 7 mrd. € tuulivoimainvestointien arvo

Muiden energiainvestointien arvo Etelä-Pohjanmaalla (milj. €)

Tuulivoimaloita ei ole sijoitettu kartalle

Kaikkien investointien arvot eivät ole tiedossa!

Luku 2

Etelä-Pohjanmaa: yrittäjyysmaakunta Helsinki-Oulu- teollisuusvyöhykkeellä

Valtatien 19 seudullinen ja alueellinen merkitys

LIIKENTEEN JA ELINKEINOELÄMÄN STRATEGINEN KYTKENTÄ

Länsi-Suomen liikennestrategian toimenpideohjelma

Toimenpideohjelmassa esitetään parannettavaksi Länsi-Suomen pääväyliä ja varmistettavaksi koko Suomen toiminta- ja huoltovarmuus.

Strategiassa mainitaan myös Etelä-Pohjanmaan kautta kulkevat yhteydet eli valtatie 3 Helsingistä Vaasaan sekä valtatie 19 Jalasjärveltä Uuteenkaarlepyyhyn Suomen ruokaväylinä. Strategia esittää lisättäväksi alemman tieverkon rahoitusta priorisoiden elinkeinoelämälle tärkeät kohteet, koska teollisuutta ja ruoantuotantoa sijaitsee myös etäällä pääväylistä.

Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategia 2050

Huomisen lakeus - maakuntastrategia määrittelee maakunnan tavoitellun tulevaisuuskuvan vuoteen 2050 saakka.

Varmistetaan laadukkaat ja sujuvat liikenneyhteydet maakunnan asukkaille, elinkeinoelämälle, maakuntaan saapuvalla ja sieltä lähtevälle liikenteelle. Huolehditaan laadukkaiden palveluiden saatavuudesta ja saavutettavuudesta koko maakunnassa.

Etelä-Pohjanmaa kykenee vahvana yrittäjä- ja ruokamaakuntana luomaan globaalisti kestäviä ratkaisuja ja uutta kasvua.

Etelä-Pohjanmaan elinkeinoelämää on uudistettava ja toteutettava ekologinen siirtymä Maakunta on hiilinegatiivinen vuonna 2050 ja elinkeinoelämässä yrityskehittäminen on monipuolistunut. Tuottavuus ja suora vienti ovat kasvaneet. Viennin määrä on kolminkertainen 2019-tasoon verrattuna.

Seinäjoen kaupunkistrategia 2022–2029

Seinäjoen visiona on olla valtakunnallinen kasvukeskus, jossa kaupunki, yrittäjät ja yhteisöt rakentavat osaavaa, innostavaa ja turvallista kaupunkia.

Tavoitteena on kohota koko Suomen kasvukeskukseksi. Seinäjoki on yksi Suomen vetovoimaisista kaupungeista. Kaupunki Suomen kasvukäytävällä. Tarvitaan kasvun ja investoinnit turvaava talous. Seinäjoen väkiluku ja työpaikkojen määrä kasvaa vuosittain 1 %.

Seinäjoki on Suomen ruokapääkaupunki ja teknologiateollisuuden keskittymä, sekä kehittyvä matkailukaupunki.

Seinäjoki rakentaa yhdessä yritysten kanssa Suomen parasta kaupunkia yrittäjä. Seinäjoki on Suomen paras kaupunki opiskella.

Kansainvälistymisessä maakunnalliset, kansalliset ja kansainväliset verkostot auttavat Seinäjokea ja sen kumppaneita.

Lapuan strategia 2023–

Lapuan kaupungin visiona on hyvinvoiva, elinvoimainen ja kasvava Lapua.

Tavoitteet vision saavuttamiseksi ovat hyvinvoinnin lisääminen, kasvun varmistaminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen.

Kasvun varmistamiseksi huomiota kiinnitetään väestönkasvuun ja väestörakenteeseen. Määrällisiä tavoitteita on mm. työikäisten määrän kasvulle, yrityskannan vahvistumiselle ja työpaikkojen määrän kasvulle sekä yritystonttien myynnille. Yhteisöverojen kasvua tavoitellaan.

Halutaan edistää työllisyyspalveluja kehittämällä työllisyyttä ja osaavan työvoiman saatavuutta.

ETELÄ-POHJANMAAN VÄESTÖ SIJOITTUU NAUHAMAISELLE VYÖHYKKEELLE

Valtatie 19 kulkee Kurikan, Ilmajoen, Seinäjoen, Lapuan, Kauhavan ja Uudenkaarlepyyn kuntien alueella. Valtatie 19 muuttuu Seinäjoen ohitustien liittymän eteläpuolella kantatieksi 67 Kaskisiin. Sen varrella ovat Ilmajoki, Kurikka ja Kauhajoki. Etelä-Pohjanmaalle tyypillistä on nauhamainen yhdyskuntarakenne. Seinäjoelta lähdettäessä nauhamaista asutusta on viiteen suuntaan. Etelä-Pohjanmaalla on useita vahvoja kuntia ja väestö on tasaisemmin jakautunut kuin monessa muussa maakunnassa, jossa keskuskaupungin osuus on yli 50 %. Seinäjoen osuus Etelä-Pohjanmaan väestöstä on noin 35 %.

Valtatien 19 vaikutusalueen kunnissa on noin 134 000 asukasta ja 57 000 työpaikkaa. Tämä vastaa noin 2,5 %:a koko Suomen asukasluvusta ja työpaikkamäärästä. Valtatien 19 varren kunnilla on huomattavan suuri merkitys koko Suomen kannalta useilla toimialoilla.

Kauhajoki-Seinäjoki-Kauhava

Etelä-Pohjanmaan vahvin asutuksen vyöhyke ulottuu Kauhajoelta Seinäjoen kautta Kauhavalle.

- Tällä vyöhykkeellä asuu noin **50 %** Etelä-Pohjanmaan väestöstä. Vyöhyke muodostaa vahvan työssäkäyntialueen.
- Valtatie 19 ja kantatie 67 ovat vyöhykkeen pääväylät ja siten Etelä-Pohjanmaan työmatkariippuvuuden tärkeimpiä väyliä.
- Seinäjoki kaupan, palvelujen ja koulutuksen keskuksena vetää asiakkaita nauhamaisilta vyöhykkeiltä ja Etelä-Pohjanmaan ulkopuoleltakin.

SEINÄJOKI VALTAKUNNAN JOHTAVIA KAUPPAPAIKKOJA

Seinäjoki on kaupan, palvelujen ja koulutuksen keskus ja kasvaa kaikilla näillä alueilla. Keskittymiskehitys johtaa siihen, että Seinäjoen merkitys vahvistuu ja maakunnasta liikutaan asioimaan Seinäjoelle. Pitkämatkainen liikenne tulee lisääntymään mm. sote-uudistuksen takia.

Seinäjoki on Suomen johtavia kauppapaikkoja. Kaupan vaikutusalue ulottuu Etelä-Pohjanmaan lisäksi kaikkiin ympäröiviin maakuntiin ja kesäsesongin aikaan kauemmaksikin. Päivittäis- ja erikoistavarakaupan lisäksi Seinäjoki ja Etelä-Pohjanmaa laajemminkin on merkittävä autokaupan keskus.

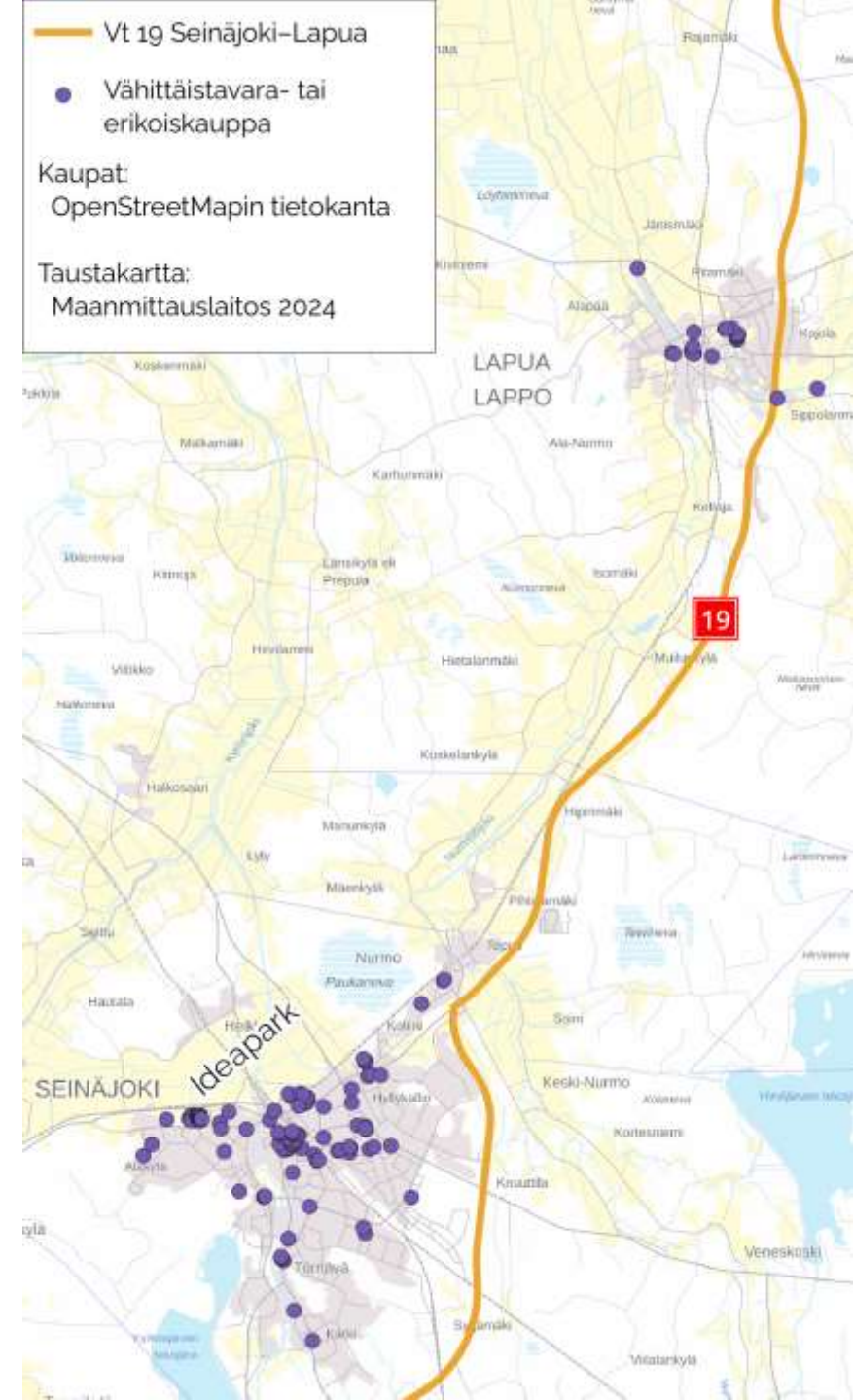

IDEAPARK GENEROI LIIKENNETTÄ SEINÄJOELLE

Seinäjoen Ideapark avattiin marraskuussa 2019. Ensimmäisen vuoden kävijämäärä oli koronapandemiasta huolimatta 4,2 miljoonaa. Vuonna 2023 kävijämäärä oli 5,1 miljoonaa. 95 % kävijöistä saapuu autolla. Ideapark vetää asiakkaita laajalta alueelta. Runsaat 70 % asiakkaista tulee alle tunnin säteeltä. Kauhajoki-Kurikka-Seinäjoki-Lapua-Kauhava -vyöhyke on merkittävä markkina-alue Etelä-Pohjanmaalla. Noin 10 % asiakkaista tulee Vaasan seudulta. Ideaparkin vaikutusalue ulottuu myös Keski-Pohjanmaalle, Keski-Suomeen, Pirkanmaalle ja jopa Pohjois-Pohjanmaalle. Heinäkuu on vilkkain kuukausi ja silloin suurin osa asiakkaista tulee pitkien matkojen päästä.

Ideaparkin pinta-ala on 77 000 m² ja suunnitelmassa on laajentaa kauppakeskusta 110 000 m²:iin.

Lähteet: [Yle uutiset 12.11.2020](#) ja Ideaparkin toimitusjohtaja Petri Hälin haastattelu 15.2.2024

Luku 3

Liikenne ja kuljetukset Seinäjoen ja Lapuan välillä

Valtatien 19 liikenteellinen merkitys

VALTATIE 19 ON VALTAKUNNALLINEN JA ALUEELLINEN VÄYLÄ

Valtatie 19 on merkittävä läntinen ja valtakunnallinen tieyhteys Etelä- ja Pohjois-Suomen välillä. Se yhdistää valtatie 3 ja 8 sekä toimii runkona useille Etelä-Pohjanmaata palveleville teille. Valtatiet 3 ja 19 ovat kaupan ja elintarviketeollisuuden väyliä Etelä-Pohjanmaalta pääkaupunkiseudulle. Valtatie 8 taas on rannikon teollisuuden ja satamien tärkein väylä. Useat pitkämatkaiset tavaraliikenteen virrat kulkevat pohjoisen ja etelän välillä valtatieta 19 pitkin.

Seinäjoen ja Lapuan välillä valtatiellä 19 on suurin liikennemäärä, lähes 15 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Siellä hyvin erilaiset liikenne- ja kuljetustarpeet kohtaavat toisensa. Tien nykyinen kapasiteetti ja laatutaso eivät riitä täyttämään turvallisen ja sujuvan liikenteen vaatimuksia. Tämä siitäkin huolimatta, että Seinäjoen ja Lapuan välille on rakennettu 2+2-kaistaiset tieosuudet Atrian ja Hipin välille sekä Jouttikallion kohtaan lähelle Lapuaa. Työtä ei saa jättää kesken, vaan koko yhteysväli on täydennettävä 2+2-kaistaiseksi.

Seinäjoen ja Lapuan väliä voi kutsua liikenteen sulatusuuniksi, jonka liikennemäärät vastaavat monen eteläisen Suomen vilkkaita liikennemääriä. Siellä esiintyy pitkämatkaista tavaraj- ja henkilöliikennettä, alueellisia työ-, opiskelu-, ostos- ja asiointimatkoja, paikallista henkilö- ja jakeluliikennettä sekä maatalouden lyhytmatkaisia kuljetuksia,

Pitkämatkaisen ja lyhytmatkaisen liikenteen sekoittuminen sekä suuri liikennemäärä nostavat tien turvallisuusrisiä. Tie onkin ollut onnettomuustilastoissa korkealla sijalla.

Suuret liikennemäärät ja tien riittämätön laatutaso tarpeeseen nähden perustelevat 2+2-kaistaisuutta Seinäjoen ja Lapuan välille. Liikennemäärät vähenevät merkittävästi vasta Kauhavalle erkanevan kantatie 63:n liittymän jälkeen, joten pidemmällä aikavälillä on syytä parantaa valtatie 19 laatutasoa sinne saakka.

SEINÄJOEN JA LAPUAN ALUEELLA USEITA TEITÄ KYTKEYTYY VALTATIEHEN 19

Seinäjoen ja Lapuan alueen tieverkko palvelee valtakunnallista, alueellista ja paikallista liikennettä. Valtatie 19 ja kantatie 67 muodostavat jatkumon, jonka varaan Etelä-Pohjanmaan väestö keskittyy ja jotka tiet välittävät suuret päivittäiset liikennemäärät. Valtatie 19 alkaa Jalasjärveltä valtatieltä 3 ja jatkuu Uuteenkaarlepyyhyn valtatielle 8 asti. Kantatie 67 alkaa Seinäjoelta ja jatkuu Kurikan, Kauhajoen ja Teuvan kautta Kaskisiin.

Valtatietä 19 käytetään osana monia matkaketjuja, sillä tie risteää useiden muiden merkittävien väylien kanssa. Valtatie 18 kulkee Seinäjoen kautta suuntautuen Vaasaan ja Jyväskylään. Vaasan suunnassa ovat nykyään Seinäjokeen kuuluva Ylistaro sekä Isonkyrön ja Laihian kunnat. Seinäjoelta lähtee seututie 694 Peräseinäjoen suuntaan. Lapuan läpi kulkee valtatie 16 Ylistaroon ja Alajärven kautta Kyyjärvelle, josta on yhteydet mm. Kuopioon ja Jyväskylään. Kantatie 66 alkaa Lapualta ja jatkuu Virroille. Hieman Lapualta pohjoiseen valtatieltä 19 erkanee kantatie 63, joka kulkee Kauhavan läpi. Sitä voi pitää länsirannikon suuntaiselle valtatielle 8 vaihtoehtoisena sisämaan reittinä matkalla Etelä-Pohjanmaalta Oulun suuntaan Ylivieskaan saakka. Kauhavan ja Seinäjoen välillä tapahtuva pendelöinti käyttää valtatieä 19 ja kantatieä 63.

SEINÄJOKI-LAPUA-YHTEYSVÄLI – MONIEN LIIKENNETARPEIDEN JA AJONEUVOTYYPPIEN SULATUSUUNI

Pitkämatkainen raskas liikenne

Lyhytmatkainen raskas liikenne

Maatalousliikenne

Vt 19

Seinäjoki-Lapua

Työmatkaliikenne

Ostos- ja vapaa-ajan liikenne

Opiskeluliikenne

Ongelmia

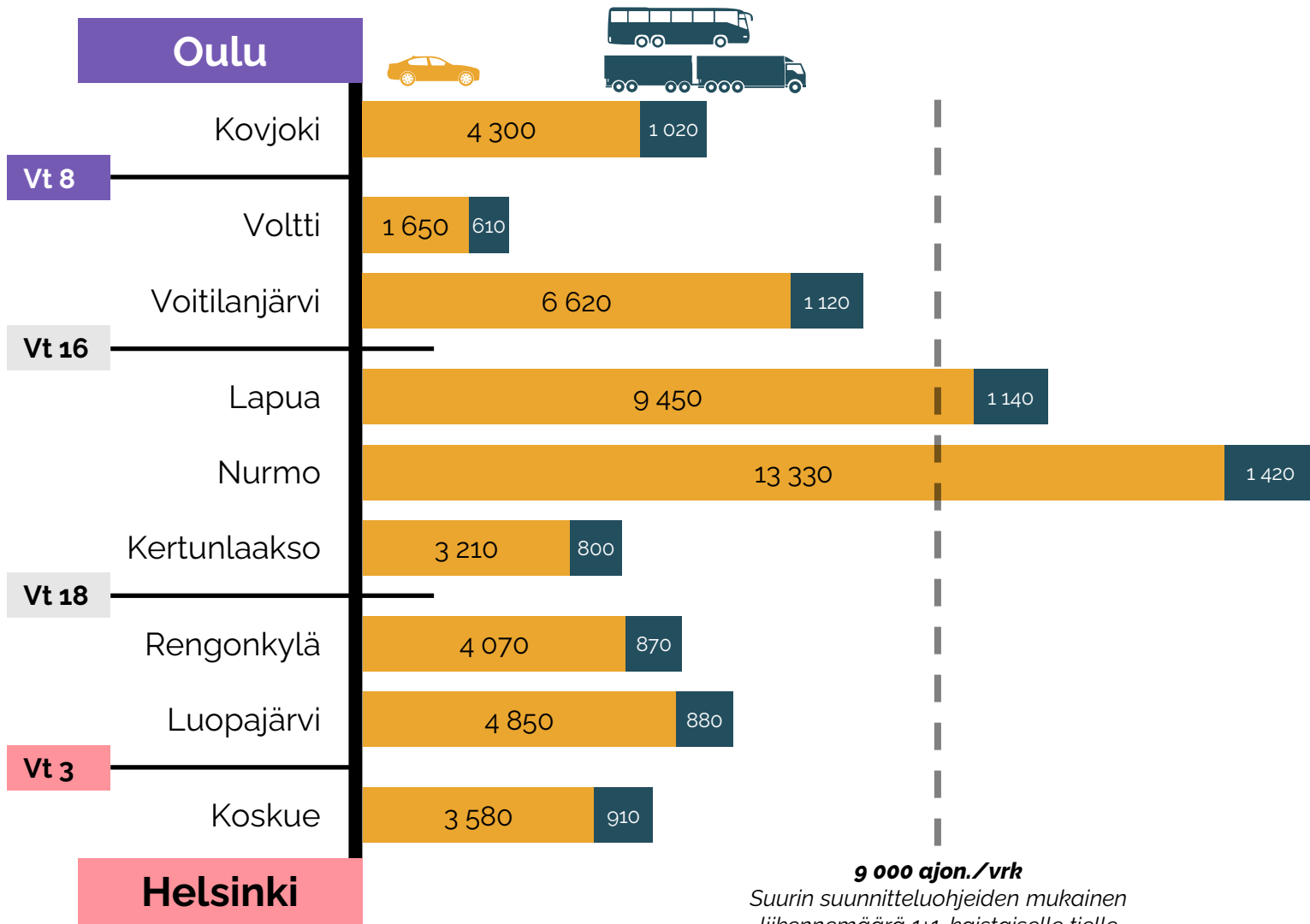
- Häiriöt elinkeinoelämälle
- Vaarallinen tieosuus niiltä osin kun ohituskaistoja ei ole toteutettu
- Riittämätön välityskyky – tie ruuhkautuu helposti
- Ympäristökuormitus

Ratkaisu

Neljä kaistaa koko Seinäjoki-Lapua-osuudelle

LIKENNEMÄÄRÄT ARKIPÄIVINÄ VALTATIELLÄ 19

LIIKENTEEN ANALYYSI

Maatalousliikenne

Elintarvikkeiden alkutuotannon ja sen raaka-aineita jalostavan elintarviketeollisuuden kuljetukset ovat alueella välttämättömiä koko valtakunnan elintarvikehuollon kannalta.

Alkutuotannon kuljetustarpeet ovat ympärivuotisia. Liikkuessaan muun liikenteen seassa hitaammat maatalouskoneet, kuten traktorit ja leikkuupuimurit, heikentävät tien välityskykyä ja liikenneturvallisuutta. Myös maatalouskoneet ovat liikenteessä vaaralle alttiina.

Uusikaarlepyy

Ylihärmä

Kauhava

Lapua

Seinäjoki

Jalasjärvi

Pitkämatkainen raskas liikenne

Yli 1 000 raskaan ajoneuvon arkivuorokausiliikenne jatkuu Seinäjoelta Lapualle ja edelleen Kauhavalle saakka, jossa on merkittävä metallituoteteollisuuden keskittymä. Sen jälkeen pohjoisen suuntaan mentäessä raskas liikenne vähenee runsaaseen 600:aan, mistä merkittävä osa on pitkämatkaista tavaraliikennettä aina Pohjois-Pohjanmaalle saakka. Valtatie 19 päättyy Uuteenkaarlepyyhyn. Raskas liikenne valtatieä 8 pohjoiseen mentäessä ylittää jälleen 1 000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa.

Volyymit huipussaan Seinäjoen ja Lapuan välillä

Valtatie 19 Seinäjoen ja Lapuan välillä on koko tien kuormitetuin osuus. Arkivuorokausina henkilö- ja pakettiautojen liikennemäärä on yli 13 000, mikä on erittäin suuri liikenne 2-kaistaiselle tielle. Samaan aikaan tiellä liikennöi arkivuorokaudessa enimmillään yli 1 400 raskasta ajoneuvoa.

Kokonaisliikennemäärä on lähes 15 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tilanne on kestämaton ja liikennemäärä edellyttää 4-kaistaista tietä.

PÄIVITTÄINEN LIIKKUMINEN

Työmatkat

Seinäjoen ja Lapuan välillä on työmatkapendelöintiä kumpaankin suuntaan. Liikenteestä noin 10 % kohdistuu iltapäivän ruuhkahuippuun klo 15–16, josta merkittävä osa on työmatkapendelöintiä. Seinäjoen työpaikkaomavaraisuus on 112 %, Lapuan 78 % ja Kauhavan 101 %. Tästä asetelmasta syntyy runsaasti työmatkapendelöintiä valtatielle 19.

Seinäjoki on vetovoimaisin työpaikkakeskittymä, jossa käydään eri puolilta Etelä-Pohjanmaata töissä. Toisaalta yleistä on asua Seinäjoella, vaikka työpaikka olisikin esim. Lapualla tai Kauhavalla. Lapuan asukkaista 45 % käy kunnan ulkopuolella töissä, Kauhavalla osuus on 24 % ja Seinäjoella 19 %.

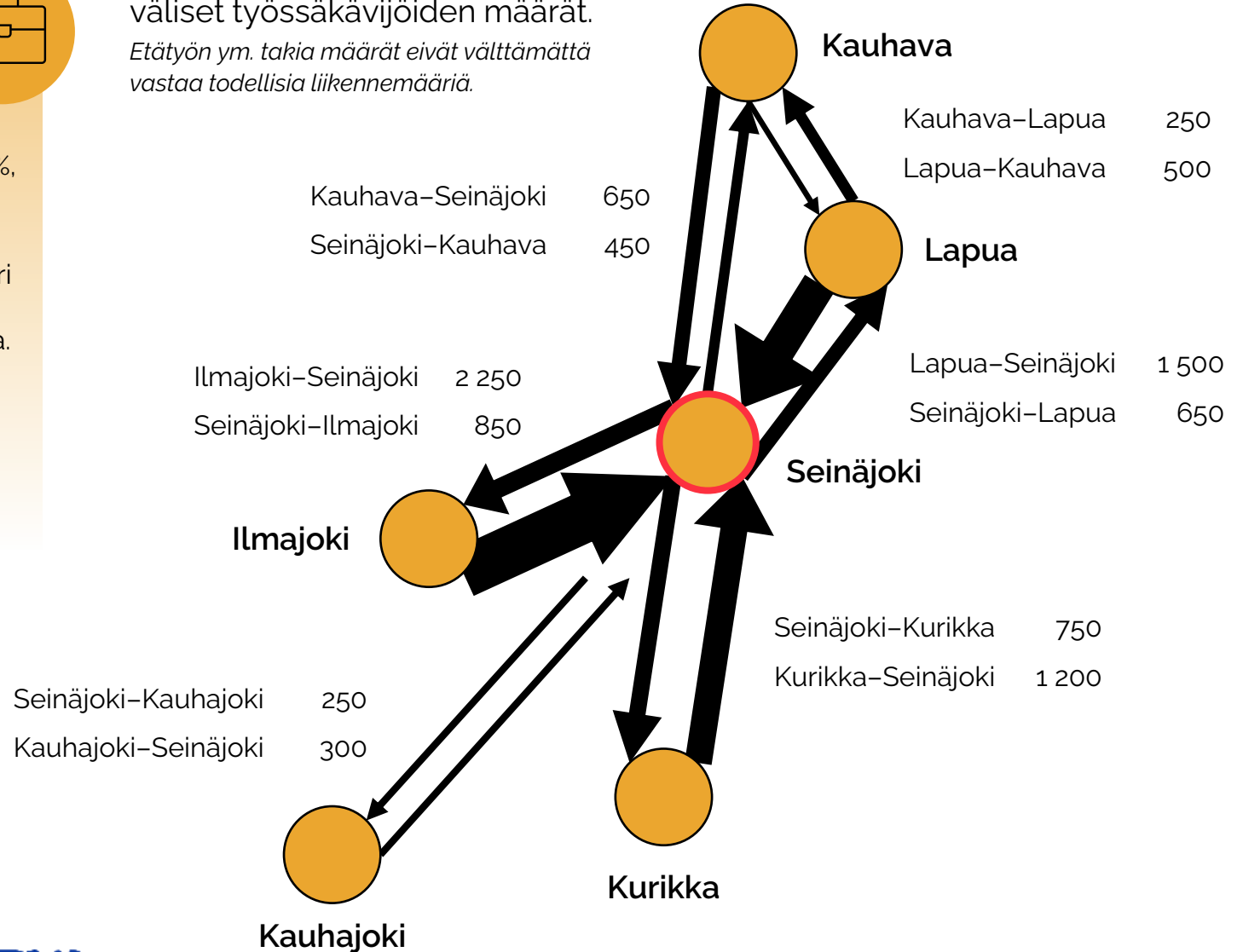
Opiskelumatkat

Seinäjoen seutu on yli 10 000 opiskelijan alue. Osa opiskelijoista asuu ympäristökunnissa ja pendelöi mm. valtatieltä 19 pitkin opiskelumatkinsa. Seinäjoella on vahva koulutustarjonta kaikilla asteilla yliopistotasolle saakka. Yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoita Seinäjoella on noin 7 500.

Kaaviossa on esitetty eri kuntien väliset työssäkävijöiden määrät.

Etätyön ym. takia määrät eivät välttämättä vastaa todellisia liikennemääriä.

VALTATIETÄ 19 KÄYTTÄVIÄ YRITYKSIÄ

Yritysten toimipaikat Etelä-Pohjanmaalla	Toimipaikkoja 2022	Henkilöstöä
0-9 hengen	25 500	17 000
10-99 hengen	910	21 100
Vähintään 100 hengen	41	8 350
Teollisuuden alalla (TOL-luokka C)	1 780	13 900
Palvelualoilla (TOL-luokat G-U)	11 700	23 200

Etelä-Pohjanmaan suurimpia toimialoja	Liikevaihto 2022, milj. €	Henkilöstöä
Elintarvikkeiden valmistus (TOL 10)	2 120	3 670
Vähittäiskauppa (TOL 47)	1 530	3 580
Tukkukauppa (TOL 46)	1 350	1 740
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	1 210	3 500
Moottoriajoneuvojen kauppa ... (TOL 45)	660	1 510

Valtatien 19 parantamisen hyödyt kohdentuvat paitsi Etelä-Pohjanmaan yrityksille, myös huomattavasti laajemmalle alueelle kaupan ja teollisuuden logistiikkajärjestelmien kautta.

LIKENNETURVALLISUUS

Kuuden vuoden aikana (7/2018–11/2024) on **Kivisaari-Atria osuudella menehtynyt neljässä onnettomuudessa kuusi henkilöä**. Kaikki onnettomuudet ovat olleet kohtaamisonnettomuuksia. Yhteensä viiden kilometrin osuudella tapahtunut **62 kpl pelastuslaitoksen hälyttämiseen johtanutta liikenneonnettomuutta**.

Lisäksi muulla Seinäjoen ja Lapuan välisellä osuudella on vuosien 2018–2024 aikana tapahtunut 15 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista puolet on johtanut loukkaantumisiin. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet ovat tyypillisimmin olleet peräänajo-onnettomuuksia.

Suurin onnettomuuskeskittymä on siis Seinäjoen päässä Tepontien / Isokoskentie liittymän lähistöllä. Toinen selkeä keskittymä on Lapualla Suokontien liittymässä, jossa on tapahtunut 3 onnettomuutta, kuitenkin ilman loukkaantumisia.

Onnettomuuksissa menehtyi yhteensä 3 ihmistä ja loukkaantui 14. Inhimillisen kärsimyksen lisäksi onnettomuuksista on aiheutunut yhteiskunnalle Väyläviraston yksikköarvojen pohjalta laskettuna yli 10 miljoonan euron vahingot.

Nykyiset lyhyet ohituskaistaosuudet eivät ole ongelmattomia liikenneturvallisuuden kannalta. Ohituskaistojen päättyessä tapahtuva kaistanvaihto ja jarruttaminen aiheuttavat peräänajon riskin, ja peräänajo-onnettomuuksia on jo tapahtunutkin näillä uusilla ohituskaistaosuuksilla.

SEINÄJOKI-LAPUA-YHTEYSVÄLIN VERTAILU NELIKAISTAISIIN TIEOSUUKSIIN

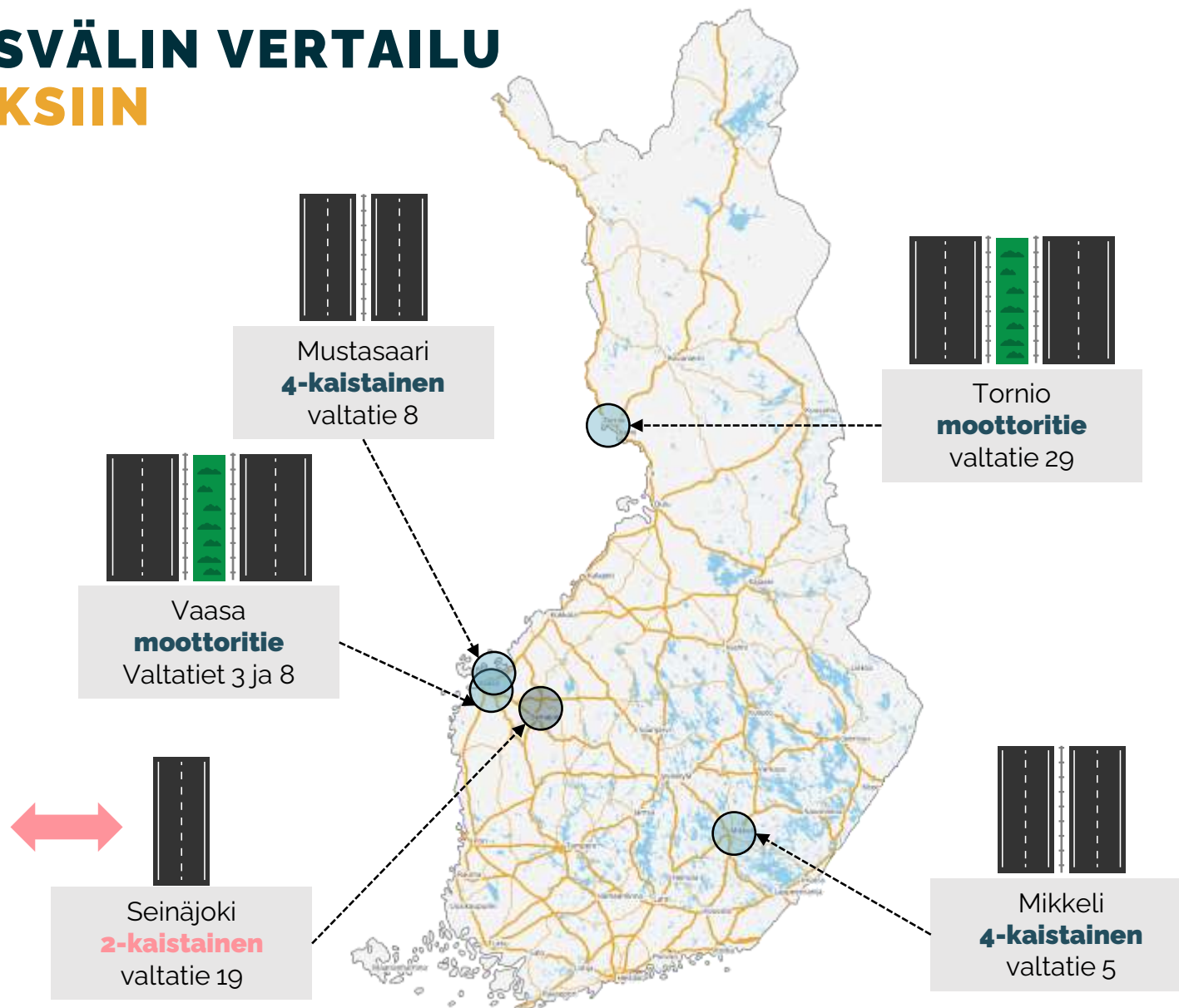
Raskas liikenne arkivuorokautena (ajoneuvoa)

Seinäjoki	1 430 (Nurmo) / 1 380 (Atria)
Vaasa	1 210
Tornio	1 060
Mikkeli	900
Mustasaari	820

Koko arkivuorokausiliikenne (ajoneuvoa)

Vaasa	18 690
Seinäjoki	14 770 (Nurmo) / 11 850 (Atria)
Mustasaari	12 880
Tornio	11 760
Mikkeli	11 080

Vertailtaviin tieosuuksiin nähden Seinäjoen ja Lapuan välillä on eniten raskasta liikennettä ja toiseksi suurin kokonaisliikennemäärä.
4-kaistainen tie tarvitaan myös Seinäjoen ja Lapuan välille.

VALTATIEN 19 MUUT KEHITTÄMISKOHTEET

Ytterjepon valtateiden 19 ja 8 eritasoliittymä

Liittymän tiesuunnittelu käynnissä.

Alahärmän eritasoliittymät

Tärkein kehittämiskohde PowerParkin liittymä, jossa liittymän toimivuus koetuksella. Suunnittelulle rahoitus vuoden 2025 budjetissa.

Ylihärmän metalliteollisuuskeskittymän liittymäratkaisut

Suunnittelulle rahoitus vuoden 2025 budjetissa.

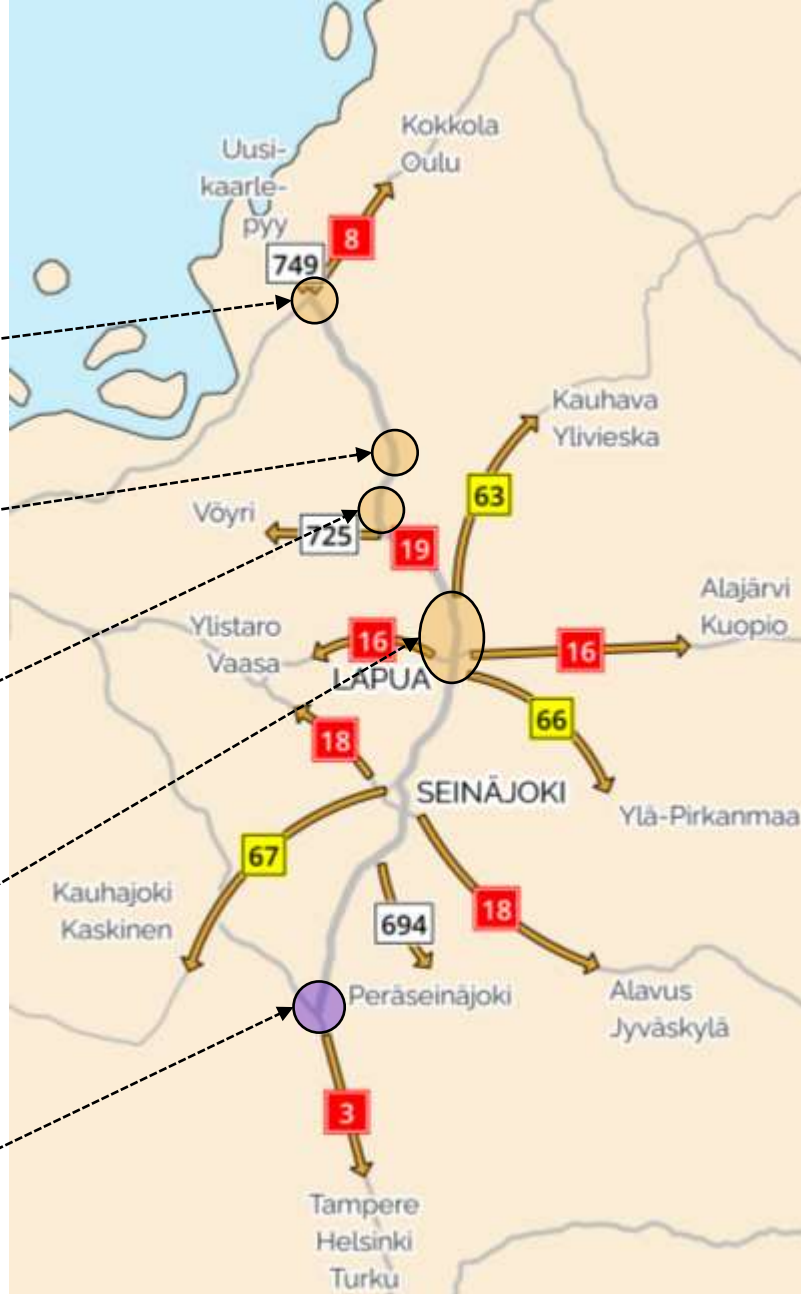
Lapuan Kovero – Ritämäki + yhteys kantatien 63 liittymään asti

Jatkosuunnittelu on käynnistynyt (aluevaraus-suunnitelma). Yhteysväkillä on suuret liikennemäärät tien palvelutasoon nähden.

Valtateiden 3 ja 19 liittymä Jalasjärvellä

Puutteellinen liikenneturvallisuus ja liittyvän suunnan (vt 19) jonot valtatielle 3 kääntyttäessä

Rahoitus liittymän kehittämiseen saatu, toteutus 2025-2027

ETELÄ-POHJANMAAN

liitto